

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1947-1948.

SÉANCE DU 13 NOVEMBRE 1947.

Rapport de la Commission des Colonies chargée d'examiner les projets de loi contenant les budgets ordinaires et les budgets extraordinaires du Congo Belge et du Vice-Gouvernement Général du Ruanda-Urundi pour les exercices 1946 et 1947.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1947-1948.

VERGADERING VAN 13 NOVEMBER 1947.

Verslag uit naam van de Commissie van Koloniën belast met het onderzoek van de ontwerpen van wet houdende de gewone en de buitengewone begrotingen van Belgisch-Congo en van het Vice-Gouvernement-Generaal Ruanda-Urundi voor de dienstjaren 1946 en 1947.

Présents : MM. DE BRUYNE (E.), président; ANCOT, BAUR, ESTIENNE, GODDING, HANS, LEYSEN, PINCÉ, Mme SPAAK, MM. VAN BELLE, VAN GERVEN, VAN IN, VERBAET et VAN REMOORTEL, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'amendement du Gouvernement portant le n° 196 (session de 1946-1947) ayant notamment pour objet la reconduction à l'exercice 1947 du budget ordinaire du Congo Belge et du Ruanda-Urundi pour l'exercice 1946, votre Commission s'est trouvée saisie de l'ensemble des budgets (ordinaires et extraordinaires) relatifs aux années 1946 et 1947.

Elle a décidé, à l'unanimité, de vous en recommander l'adoption, ainsi que celle des divers amendements gouvernementaux.

Le premier des exercices concernés est écoulé; l'autre le sera bientôt. Les difficultés de la période qui suivit la guerre avaient empêché le Gouvernement de déposer ses projets de budget en temps utile pour que le Parlement les discute préalablement à l'utilisation des crédits. D'autre part, la Mission sénatoriale d'étude au Congo Belge et dans les territoires sous mandat vient à peine de rentrer au pays; elle ne pourra déposer son rapport d'information avant la fin de l'année.

Dans ces conditions, votre Commission a estimé qu'il ne convenait pas de traiter dans le présent document les divers problèmes qui se posent pour notre domaine africain. Une large discussion s'insti-

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Daar het amendement van de Regering, n° 196 (zitting 1946-1947) inzonderheid tot doel heeft de gewone begroting van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1946 onder dienstjaar 1947 te brengen, heeft uw Commissie de gezamenlijke begrotingen (gewone en buitengewone) betreffende de jaren 1946 en 1947 ter behandeling gekregen.

Zij heeft met algemene stemmen besloten U de goedkeuring er van, alsmede die van de verschillende regeringsamendementen, aan te bevelen.

Het eerste van de betrokken dienstjaren is verstreken; het tweede zal het eerlang zijn. De moeilijkheden van het tijdperk dat op de oorlog volgde hadden de Regering belet haar begrotingsontwerpen te gelegener tijd in te dienen om het Parlement in de gelegenheid te stellen ze vóór het gebruik van de kredieten te behandelen. Anderdeels is de Senatoriale Studiezending naar Belgisch-Congo en naar de mandaatgebieden nog niet lang in het land teruggekeerd; zij zal haar informatieverslag niet vóór het einde van het jaar kunnen indienen.

Onder deze voorwaarden, heeft uw Commissie geoordeeld dat het geen pas gaf, in het onderhavig gedrukt stuk, de verscheidene vraagstukken die betreffende ons Afrikaans gebied gesteld worden,

Voir :

Documents du Sénat :

119 et annexes, 120 (Session extraordinaire de 1946) et 227 (Session de 1946-1947) : Projets de loi.
80, 121, 122, 196, 316 et 317 (Session de 1946-1947) : Amendements.

Zie :

Stukken van de Senaat :

119 en bijlagen, 120 (buitengewone zitting 1946) en 227 (zitting 1946-1947) : Wetsontwerpen.
80, 121, 122, 196, 316 en 317 (zitting 1946-1947) : Amendementen.

tuera plus utilement à l'occasion des budgets coloniaux pour l'exercice 1948.

Il convient d'ailleurs de remarquer que le Gouvernement s'est amplement expliqué, dans ses « exposés des motifs », sur la portée et l'utilité des crédits inscrits dans les projets de budgets en discussion. Les membres du Sénat y trouveront de nombreux éléments pour se faire une conviction.

Les amendements du Gouvernement furent également introduits par des explications détaillées et suffisantes, sur lesquelles il est inutile de revenir ici. Nous pensons toutefois devoir attirer l'attention de la Haute Assemblée sur ce qui suit :

a) c'est en conformité avec l'article 12 de la « Charte coloniale » que le budget ordinaire de 1946 sera reconduit à l'exercice 1947;

b) l'amendement introduit à l'article 14 du dit budget a pour objet de réaliser le vœu, maintes fois émis par votre Commission, de voir supprimer l'ancienne dualité des budgets coloniaux (dépenses métropolitaines et dépenses d'Afrique). Seul, le traitement du Ministre sera à charge du budget belge; il est prévu au budget-annexe du Ministère du Budget pour 1947;

c) les sommes provenant de la Loterie Coloniale seront réparties, en ce qui concerne l'année 1946, entre divers bénéficiaires métropolitains et le Fonds pour le Bien-Etre des Indigènes (récemment créé). Dès 1947, ils seront attribués exclusivement au dit Fonds, ce qui cadre avec le vœu, souvent exprimé au Sénat, de voir désormais la Loterie fonctionner à l'avantage exclusif de la Colonie;

d) le Fonds pour le Bien-Etre des Indigènes disposera d'un capital de *deux milliards cent millions de francs*, constitué de la façon suivante :

1° 1.780.000.000 de francs provenant du remboursement, par la Métropole, des dépenses de souveraineté que la Colonie a supportées pendant la guerre;

2° 220.000.000 de francs provenant de la Loterie Coloniale (opérations de 1946);

3° 100.000.000 de francs, montant du chèque que le Prince Régent remit à Léopoldville, le jour même de la constitution du Fonds;

e) l'Institut de Recherches Scientifiques au Congo disposera de 450 millions de francs.

A ce sujet, un membre exprima le vœu que l'Institut National pour l'Etude Agronomique au Congo Belge (INEAC), qui a rendu des services si éminents depuis vingt ans, ne soit pas omis dans la

te onderzoeken. Een uitgebreider bespreking zal met meer nut kunnen gevoerd worden ter gelegenheid van de koloniale begrotingen voor het dienstjaar 1948.

Er dient trouwens opgemerkt dat de Regering in haar « Memories van toelichting » breedvoerig uitleg verstrekt heeft over de draagwijdte en het nut van de in de onderzochte begrotingsontwerpen vermelde kredieten. De leden van de Senaat zullen daarin talrijke elementen vinden om zich een overtuiging te vormen.

De amendementen van de Regering werden eveneens ingeleid door omstandige en voldoende toelichtingen, welke wij hier niet nutteloos zullen herhalen. Wij menen echter de aandacht van de Hoge Vergadering op het navolgende te moeten vestigen :

a) het is in overeenstemming met artikel 12 van de « Koloniale Wet » dat de gewone begroting van 1946 onder dienstjaar 1947 zal gebracht worden;

b) het op artikel 14 van bedoelde begroting ingediend amendement heeft tot doel te gemoet te komen aan het menigmaal door uw Commissie uitgebracht verlangen om de vroegere tweeledigheid van de koloniale begrotingen (moederlandse uitgaven en Afrikaanse uitgaven) te zien opheffen. Alleen de wedde van de Minister zal ten laste van de Belgische begroting komen; zij wordt voorzien in de aanvullende begroting van het Ministerie van Begroting voor 1947;

c) de van de Koloniale Loterij voortkomende sommen zullen, wat het jaar 1946 betreft, onder verscheidene belanghebbenden in het moederland en het (onlangs opgericht) Fonds voor Inheems Welzijn verdeeld worden. Van 1947 af zullen zij uitsluitend aan bedoeld fonds toegewezen worden, hetgeen in overeenstemming is met de in de Senaat vaak uitgedrukte wens de Loterij uitsluitend ten voordele van de Kolonie te zien werken;

d) het Fonds voor Inheems Welzijn zal beschikken over een kapitaal van 2.100.000.000 frank, samengesteld als volgt :

1° 1.780.000.000 frank voortkomende van de terugbetaling, door het moederland, van de uitgaven van soevereiniteit welke de Kolonie gedurende de oorlog bestreden heeft;

2° 220.000.000 frank voortkomende van de Koloniale Loterij (verrichtingen van 1946);

3° 100.000.000 frank, bedrag van de check welke de Prins Regent te Leopoldstad uitreikte op de dag zelf van de oprichting van het Fonds;

e) het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Congo zal over 450 miljoen frank beschikken.

Dienaangaande drukte een lid de wens uit dat het Nationaal Instituut voor Agrarische Studie in Belgisch-Congo (INEAC) dat sedert twintig jaren zulke uitstekende diensten bewezen heeft, niet vergeten

répartition des fonds provenant de la prise en charge par la Belgique des dépenses de souveraineté assumées par le Congo pendant la guerre; l'INEAC, au point de vue agricole, constitue et doit rester un véritable institut de haute recherche scientifique. Il paraît donc indiqué, ajouta-t-il, qu'une certaine proportion des 450 millions assignés à l'IRSAC soit allouée à l'INEAC;

f) Enfin, l'amendement qui porte le n° 121 (session de 1946-1947) aura, entre autres effets, celui d'autoriser le Ministre des Colonies à garantir à concurrence de cent millions de francs la bonne fin des opérations de la *Société de Crédit au Colonat*, société congolaise à responsabilité limitée constituée le 16 septembre dernier, avec la participation prépondérante de la Colonie. (Voyez aussi l'Exposé des motifs du Budget extraordinaire pour 1947, au début de la page 3.)

Le Sénat se réjouira de l'entrée en fonctionnement de trois établissements parastataux dont la création répond à l'attente des habitants de nos territoires africains, et concourra au développement de ces derniers : le Fonds du Bien-Etre des Indigènes; la Société de Crédit au Colonat et le Fonds pour la Recherche Scientifique au Congo.

* *

Les projets et les amendements gouvernementaux ont été adoptés par l'unanimité des membres de la Commission ainsi que le présent rapport.

Le Président,
EDG. DE BRUYNE.

Le Rapporteur,
WILLIAM VAN REMOORTEEL.

worde bij de verdeling van de gelden welke voortkomen van het ten laste nemen, door België, van de door Congo gedurende de oorlog bekostigde souvereiniteitsuitgaven; uit het oogpunt van landbouw is INEAC een werkelijk instituut voor hoger wetenschappelijk onderzoek en het moet dat ook blijven. Het schijnt dan ook aangewezen, voegde hij er bij, een zeker evenredig aandeel van de aan IRSAC toegewezen 450 miljoen aan INEAC toe te kennen;

f) ten slotte zal het amendement, dat n° 121 draagt (zitting 1946-1947), onder andere gevolgen medebrengen dat de Minister van Koloniën verlof krijgt om : ten bedrage van 100 miljoen frank de goede afloop te waarborgen van de verrichtingen van de *Maatschappij voor Krediet aan het Kolonaat*, Congolese maatschappij met beperkte aansprakelijkheid, opgericht op 16 September jl. met overwegende deelneming van de Colonie. (Zie ook de « Memorie van toelichting » van de buitengewone begroting voor 1947, begin van blz. 3.)

De Senaat zal zich verheugen over het inzetten van de werking van drie semi-overheidsinstellingen, waarvan de oprichting beantwoordt aan de verwachtingen van de inwoners van onze Afrikaanse grondgebieden en die zullen bijdragen tot de ontwikkeling hiervan : het Fonds voor Inheems Welzijn; de Maatschappij voor Krediet aan het Kolonaat en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek in Congo.

* *

De ontwerpen en de amendementen van de Regering werden met algemene stemmen van de leden der Commissie goedgekeurd; en dit verslag eveneens.

De Voorzitter,
EDG. DE BRUYNE.

De Verslaggever,
WILLIAM VAN REMOORTEEL.